

Basidiodendron - Harshaarveegje

Compilatiesleutel tot de soorten van West-Europa gebaseerd op Kotiranta & Saarenoksa 2005 (K&S), Luck-Allen 1963, Hansen & Knudsen 1997 (H&K), Jülich 1984 en De Vries 2009.

De aanwezigheid van involucren (ingeklapte, oude basidiën) aan de basis van basidiën is niet altijd makkelijk te bepalen. Dit hangt samen met de ouderdom of groeiomstandigheden van het vruchtlichaam.

Vet - Uit Nederland en/of Vlaanderen bekend

- 1 Sporen fijn ruw tot gestekeld, bolrond tot bijna bolrond, met opvallende apiculus. 2
Sporen glad, bolrond, ellipsoïd, oblong of afgeplat hartvormig 3
- 2 Sporen dun- tot iets dikwandig, fijn ruw, 6-11 μm in doorsnede
. (Ruwsporig harshaarveegje) ***B. caesiocinereum***
K&S: 13
H&K: 97
Jülich: 404
Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052
Sporen dikwandig, opvallend gestekeld, 4,5-8 μm in doorsnede ***B. spinosum***
Olive, Bull. Torrey Bot. Cl. 85(1): 5-27 (als *Sebacina spinosa*)
Wells, Mycologia 51: 541-563 (als *Bourdopia* s.)
Wojewoda 1981
- 3 Sporen gemiddeld korter dan 5 μm 4
Sporen gemiddeld langer dan 5 μm 6
- 4 Basidiën met kleine uitsteeksels (en brosse, zie fig. Coolia 52(1): 41 fig. 6) ***B. spec.*** 18-10-93
De Vries, Coolia 52(1): 39-44
Basidiën glad, zonder kleine uitsteeksels 5
- 5 Sporen (4-)4,5-5 x 4,6-5(-5,5) μm , bolrond tot bijna bolrond, Q meestal kleiner dan 1.
. (Saffraanharshaarveegje) ***B. eyrei***
K&S: 17
H&K: 98
Jülich: 404
Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052
Sporen kleiner, 3 x 2,5-3 μm , (bijna) bolrond tot breed ellipsoïd, Q > 1 . . . *Sebacina grandinioides*
Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052
Jülich: 405 (?)
- 6 Sporen (4,5-)5-6(-7,5) x 3,5-5(-6) μm , eivormig tot oblong.
. (Kleinporig harshaarveegje) ***B. deminutum***
K&S: 16
H&K: 98
Jülich: 405
Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052
Sporen langer dan 7 μm 7
- 7 Sporen bijna bolrond tot breed ellipsoïd, $Q_{\text{gem}} < 1,4$ 8
Sporen anders van vorm en/of $Q_{\text{gem}} > 1,4$ 9
- 8 Sporen (7-)7,5-9(-10) x 6-7,5 μm , bijna bolrond tot breed ellipsoïd; basidiën 10-12 μm breed,
zonder involucren (Knopig harshaarveegje) ***B. radians***

(syn. *B. nodosum*, *B. cinereum* sensu De Vries p.p.)

K&S: 18

H&K: 98 (als *B. nodosum*)

Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052 (als *B. nodosa*)

Sporen (8,5-)9-11,5(-13) x (7,5-)8-10(-13) µm, overwegend subgloboos zelden breed ellipsoïd;

basidiën 14-16 µm breed, meestal zonder involucre. ***B. rimosum***

K&S: 20

H&K: 98

Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052

9 Sporen hartvormig tot eivormig, vaak met opvallend zijdelings geplaatste grote apiculus, waar door de spore afgeplat kan lijken (zie fig. 1). ***B. rimulentum***

H&K: 98

Jülich: 404

Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052

Sporen ellipsoïd, oblong tot cilindrisch, soms licht gebogen, of indien eivormig dan niet met

opvallend zijdelings geplaatste apiculus 10

10 Sporen gemiddeld langer 12,5 µm, cilindrisch, soms licht gebogen tot ovaal met afgeplatte zijde .

Sporen (11-)12-17(-22) x 7-10 µm, meest cilindrisch, soms licht gebogen . . . ***B. pini*** & ***B. cremeum***

B. pini: H&K: 98

B. pini: Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052

B. cremeum: McNabb, N. Zeal. J. Bot 7(3): 241-261 (als *Sebacina cremea*)

B. cremeum: Wells et al., Mycologia Vol. 67: 901-922

B. cremeum: Wojewoda 1981

Sporen gemiddeld korter dan 13 µm, eivormig, ellipsoïd tot oblong. 11

11 Sporen gemiddeld langer dan 10 µm én Q_{gem} 1,5-1,8, sporen eivormig, ellipsoïd tot oblong, vaak aan een zijde afgeplat of iets ingedeukt; basidiën met involucre.

. (Grootsporig harshaarveegje) ***B. cinereum*** sensu Kotiranta & Saarenoksa

K&S: 15

H&K: 98

Luck-Allen, Can. J. Bot. 41(7): 1025-1052

Jülich: 405 (?)

Sporen gemiddeld korter dan 10 µm, ellipsoïd tot oblong ***B. spec.*** 3-12-82

De Vries, Coolia 52(1): 39-44)

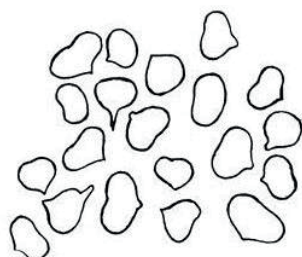

fig. 1 Sporen van *B. rimulentum*

Synoniemen

Basidioidendron grandinioides zie *Sebacina grandinioides* (5')

Basidioidendron pulvereum zie *Exidiopsis pulvereae*

Basidioidendron nodosum zie *Basidioidendron radians*

Opmerkingen

- *B. caesiocinereum* kan geparasiteerd worden door *Platygløea basidioidendri* (Dueñas 2001).
- *B. cinereum* sensu De Vries in Coolia 52: 39-42 omvat *B. radians*, *B. cinereum* en mogelijk *B. rimosum*, die recent in Nederland tweemaal op Jeneverbes is gevonden.
- *B. cremeum*. Het verschil met *B. pini* is onduidelijk. Alleen Wojewoda (1981) noemt beide soorten, echter dat is in het Pools. Er zijn twee records in Groot-Brittannië en een in Portugal en verder is er nauwelijks literatuur

over te vinden.

- *B. spinosum* Zie Wojewoda 1981, Wells 1959. Zowel Mycobank als Index Fungorum erkennen dit taxon. De soort is (vrij) recent een 10-tal keren gemeld uit Groot-Brittannië, maar elders in Europa wordt de soort niet gemeld. Mogelijk betreft het een extreme vorm van *B. caesiocinereum* met dikkere wand en geprononceerde stekels.

Literatuur

- Dueñas, M. 2001. Iberian intrahymenial species of Platyglloeales, Tremellales and Tulasnellales. *Nova Hedwigia* 72: 441-459
- Hansen, L. & H. Knudsen 1997. *Nordic Macromycetes Vol. 3. Heterobasidioid, aphylophoroid and gastromycetoid basidiomycetes.* Nordsvamp, Kopenhagen.
- Kotiranta, H. & R. Saarenoksa 2005. The genus *Basidiodendron* (Heterobasidiomycetes, Tremellales) in Finland. *Ann. Bot. Fennici* 42: 11-22
- Luck-Allen, E.R. 1963. The genus *Basidiodendron*. *Canadian Journal of Botany* 41(7): 1025-1052
- McNabb, R. 1969. New Zealand Tremellales - III. *New Zealand Journal of Botany* 7(3): 241-261
- Olive, L.S. 1958. The lower basidiomycetes of Tahiti - 1. *Bulletin of the Torrey Botanical Club* 85(1): 5-27
- Roberts, P. 1999. *Rhizoctonia-forming fungi. A taxonomic guide.* Royal Botanic Gardens, Kew.
- Roberts, P. 2001. Heterobasidiomycetes from Korup National Park, Cameroon. *Kew Bulletin* 56: 163-187
- Van de Put, K. 2000. Interessante en zeldzame intrahymeniale en andere heterobasidiomyceten uit Vlaanderen. *Sterbeekia* 19: 9-18
- Vries, B. de 2009. Het geslacht *Basidiodendron* in Nederland. *Coolia* 52(1): 39-44
- Wells, K. 1959. Studies of some Tremellaceae III. The genus *Bourdotia*. *Mycologia* 51: 541-563
- Wells, K. & A. Raitviir 1975. The species of *Bourdotia* and *Basidiodendron*. *Mycologia* Vol. 67: 901-922.
- Wojewoda, W. 1981. *Mala flora grzybów. Tom 2.*